

Krönika från RådNu

Mars 2019

Vårhälsning från Lotta Fabricius Kristiansen:

Tillsammans med våren går biodlingen mot ljusare tider!

Jag är full av förväntan och energi efter att nyss ha kommit hem från mitt första möte i Bryssel med mina nya kollegor. Under det kommande året är jag anlitad av *EIP-AGRI Service Point* som ”koordinatorexpert” för den nystartade fokusgruppen kring bihälsa och hållbar biodling (*Bee health and sustainable beekeeping*).

EIP står för *European Innovation Partnership*. Jag är en del av arbetsteamet som ska leda en expertgrupp i arbetet med att ta fram en ”att göra-lista” för alla intresserade och engagerade aktörer inom såväl biodlingen som lantbruket. Syftet är att främja bihälsan i Europa.

Mitt första uppdrag är att skriva ett diskussionsmaterial till det första fokusgruppsmötet i maj. Det gäller utmaningarna som biodlingen står inför för ur ett hållbarhetsperspektiv. Det handlar om sjukdomar, parasiter och skadegörare i bisamhället, klimatförändringens betydelse, moderna jord- och skogsbruksmetoder och *Beekeeping knowledge and innovation system*, B-KIS. Det sistnämnda är ett begrepp som Magnus Ljung på RådNu skapat inom projektet Smartbees för just biodlingen. Mina kollegor på EIP-Agri som har jobbat mycket med lantbruksfrågor, men inte så mycket med biodling, blev väldigt förtjusta i uttrycket B-KIS och vad det innebär. Det ska bli en spännande och utmanande process att få följa projektet så nära. Tänk vad vi skulle kunna åstadkomma om allt tas tillvara!

Sedan några år tillbaka finns jag i arbetsgruppen B-RAP (*Bridging Research and Practice*) som är ett kärnprojekt inom COLOSS (*Prevention of Honeybee COLony LOSSes, coloss.org*). Numera är jag dessutom ledare av den gruppen tillsammans med Linde Morawetz från AGES, Österrike. I februari ordnade bihälsokonsulent Preben Kristiansen från Jordbruksverket och jag två workshops i Göteborg. Den ena för B-RAP-gruppen och den andra för den COLOSS-arbetsgrupp som arbetar med övervakning

av vinterförluster. Inbjuden som talare för tjugotalet deltagare på B-RAP mötet, med främst rådgivare inom biodling och forskare, var professor Frank Vanclay från universitet i Gronigen. Han guidade oss igenom 27 sociala principer för att nå ut med rådgivning inom den gröna näringen. Intresset för hur man kan skapa förändring och förstå mekanismerna bakom detta var stort. B-RAP samordnades en av dagarna med *The Nordic Baltic Bee Councils* möte (biodlarorganisationer, forskare och rådgivare från de nordiska och baltiska länderna). Magnus Ljung höll i ett pass med syftet att få deltagarna att tänka på behovet och vikten av samarbete och samordning kring olika frågor inom biodlingen både inom länderna och också emellan.

Rådgivningen inom biodling i Sverige saknar en egentlig struktur. Kan vi skapa samverkan och samordning mellan de olika aktörerna för ett inrätta ett kunskapssystem? Detta är några av frågorna som RådNu jobbar med inom ramen för ett projekt finansierat av det Nationella Honungsprogrammet. Kunskapssystemet ska bestå av flera delar och ett av de områden som prioriteras i den första delen av projektet är att på pilotbasis bygga upp en struktur för regionala bishälsorådgivare knutna till den nationella bishälsokonsulenten. De utvalda personerna är alla utbildade bitillsynsmän, som kan skapa synergier med bitillsynsorganisationen. I december hölls ett första arbetsmöte med fokus på att beskriva vilka funktioner som behövs inom biodlingen och hur vi skulle kunna verka för att åstadkomma dem. Själva innehållet i rådgivningen diskuterades inte utan det handlade om frågor kring kommunikationen. Hur kan kunskapen nå ut med hjälp av olika kanaler? Särskilt inbjudna till mötet var de som arbetar med kommunikationsfrågor inom branschorganisationerna.

Avsaknaden av ett etablerat kunskapssystem öppnar för att inrätta lösningar som passar här och nu. Det finns stora möjligheter för ett behovsanpassat rådgivningssystem framöver. Tillsammans med våren går biodlingen mot ljusare tider.

Lotta Fabricius Kristiansen

Rådgivare och utbildningskonsult inom biodling/RådNu